

RAPPORTAGE JAAROVERZICHT VEILIGHEIDSDASHBOARD

2015

VERSIE 1.0, 21 MAART 2016

Inhoud

Inleiding.....	2
1 Totaal aantal melding veiligheidsdashboard	3
2 Totaaloverzicht (NVW-Arbo-EV-incidenten)	4
3 Totaaloverzicht (NVW-incidenten en subcategorieën).....	5
3.1 Type NVW-incidenten.....	6
3.2 Basis Risico Factoren NVW-incidenten	7
4 Totaaloverzicht (Arbo-incidenten en subcategorieën)	8
4.1 Type ongeval.....	9
4.2 Betrokken object:.....	10
4.3 Betrokken lichaamsdeel.....	11
4.4 Type letsel.....	12
5 Totaaloverzicht (EV-incidenten en subcategorieën).....	13
6 Conclusie en aanbevelingen	14
6.1 Conclusies	14
6.2 Aanbevelingen	14
Bijlage Begrippen en definities.....	15

Inleiding

In dit jaaroverzicht van 2015 zijn alle gemelde incidenten uit het veiligheidsdashboard over 2015 (kwantitatief) grafisch weergegeven. Om een vergelijk te maken met de meldingen uit 2014 is ook het jaaroverzicht van 2014 grafisch weergegeven. Het doel van dit rapport is door middel van de gemelden incidenten vanuit de branche inzicht te geven van de incidenten die binnen de railinfrabranche hebben plaats gevonden. De grafieken laten trends zien in het soort en aantal meldingen over 2014 en 2015.

Het resultaat van de analyse is gedaan op basis van de registraties uit de branche. Er heeft geen validatie plaatsgevonden op de volledigheid (100% meldingsdiscipline). Deze rapportage is met de werkgroep Veiligheidsdashboard afgestemd. In deze werkgroep zijn afgevaardigden (veiligheidskundigen) uit de branche vertegenwoordigd.

De termen NVW worden gehanteerd voor het aanrijdgevaar en EV voor Elektrocutiegevaar. De incidentmeldingen in deze rapportage betreffen de volgende drie hoofdgroepen (subcategorieën):

A. NVW-incidenten

- Gevaarlijke situaties
- Ongevallen met schade > €500
- Letsel met verzuim (vanaf 1 werkdag)
- Letsel zonder verzuim (< 1 werkdag)
- Bijna ongevallen

B. Arbo-incidenten (niet zijnde NVW- en EV-incidenten) *

- Gevaarlijke situaties
- Ongevallen met schade > €500
- Letsel met verzuim (vanaf 1 werkdag)
- Letsel zonder verzuim (< 1 werkdag)
- Bijna ongevallen

C. EV-incidenten

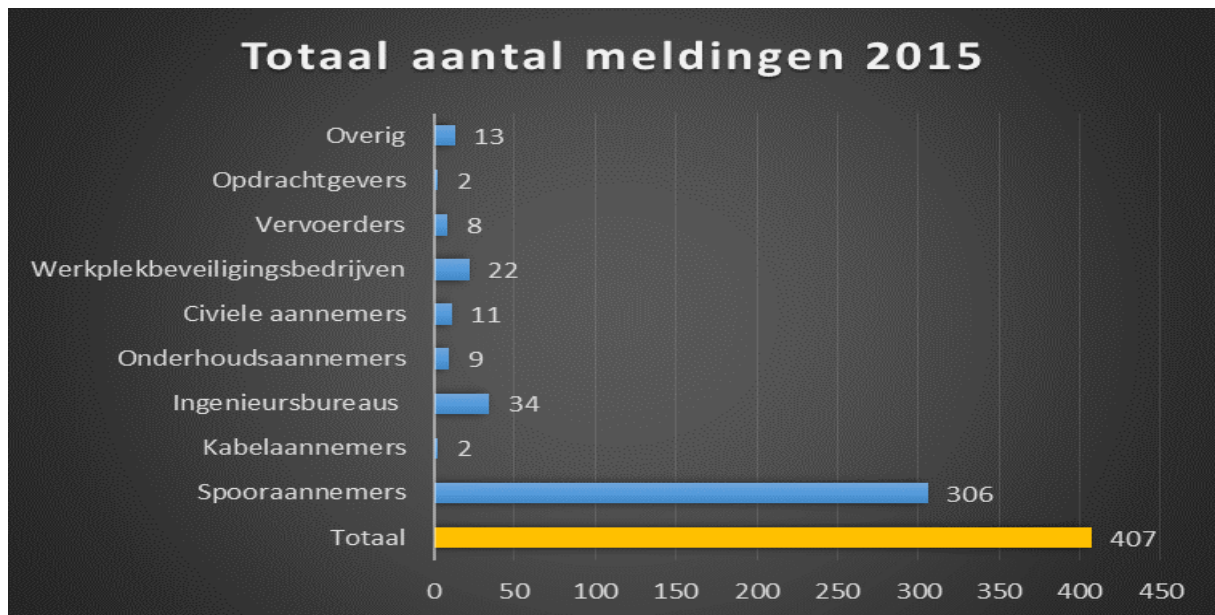
- Gevaarlijke situaties
- Ongevallen met schade > €500
- Letsel met verzuim (vanaf 1 werkdag)
- Letsel zonder verzuim (< 1 werkdag)
- Bijna ongevallen

*volledigheidshalve moet vermeld worden dat alle drie de hoofdgroepen Arbo-incidenten zijn. De Arbowet maakt geen onderscheid in EV- en aanrijd- incidenten.

Op basis van de beschrijvingen in het veiligheidsdashboard is door railAlert voor de letsel met en zonder verzuim over 2015 een verdieping gemaakt in de analyse en in deze rapportage toegevoegd.

- Bedrijfssector
- Type ongeval
- Betrokken object
- Betrokken lichaamsdeel
- Type letsel

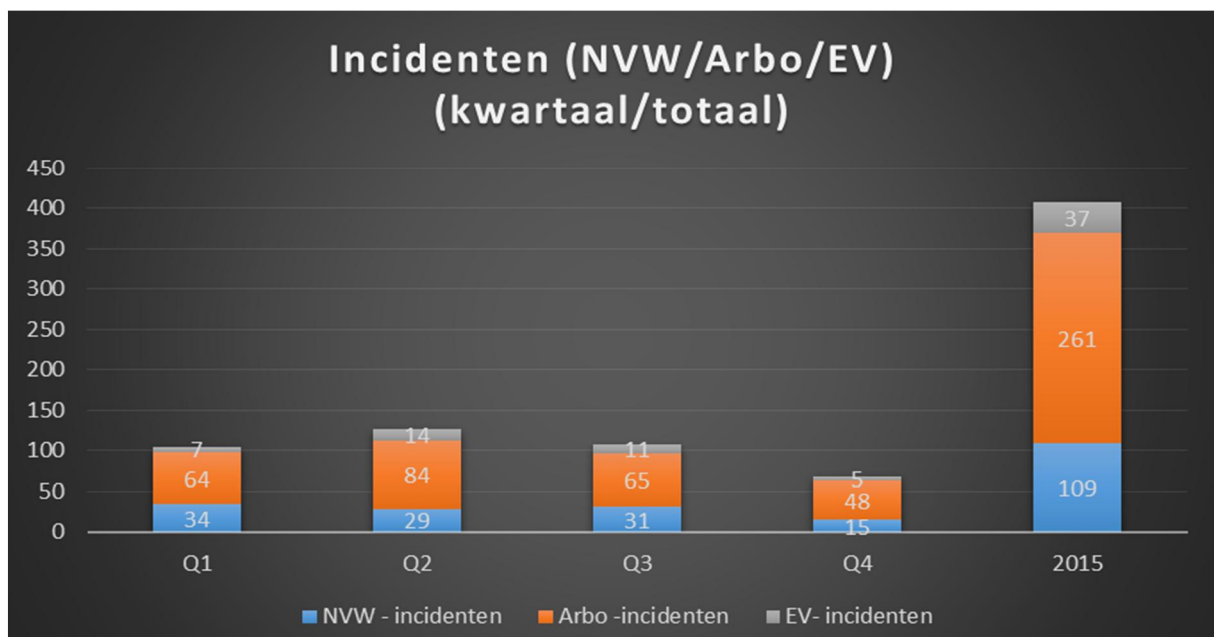
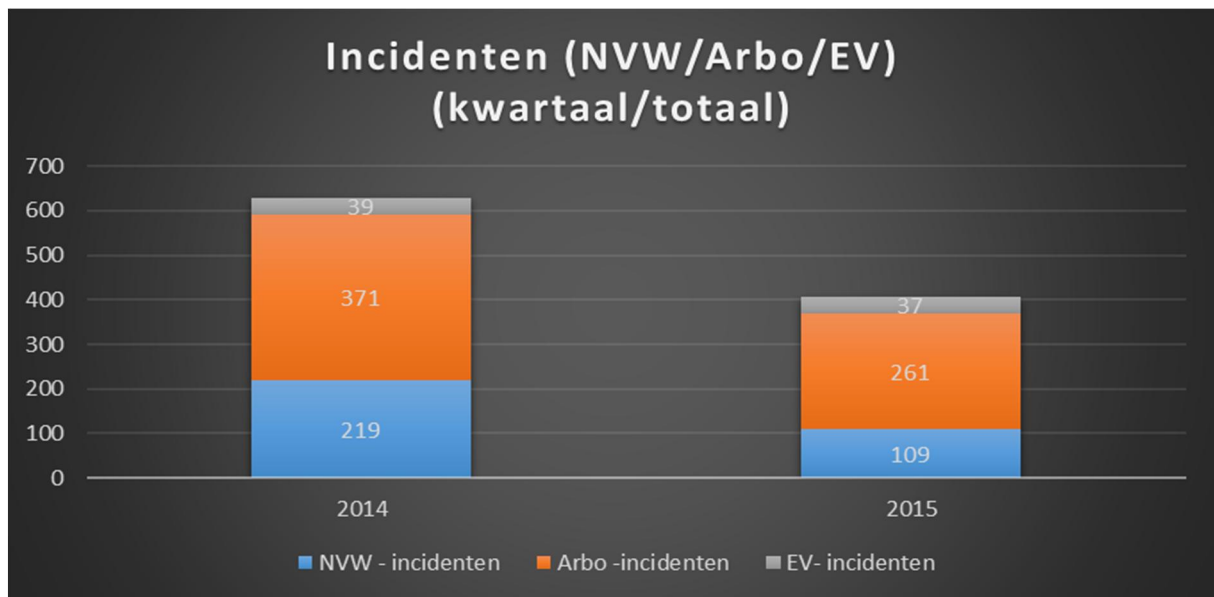
1 Totaal aantal melding veiligheidsdashboard

Analyse:

In 2015 zijn in totaal 407 incident meldingen gedaan waarbij in bovenstaande grafiek de verdeling per sector is weergegeven.

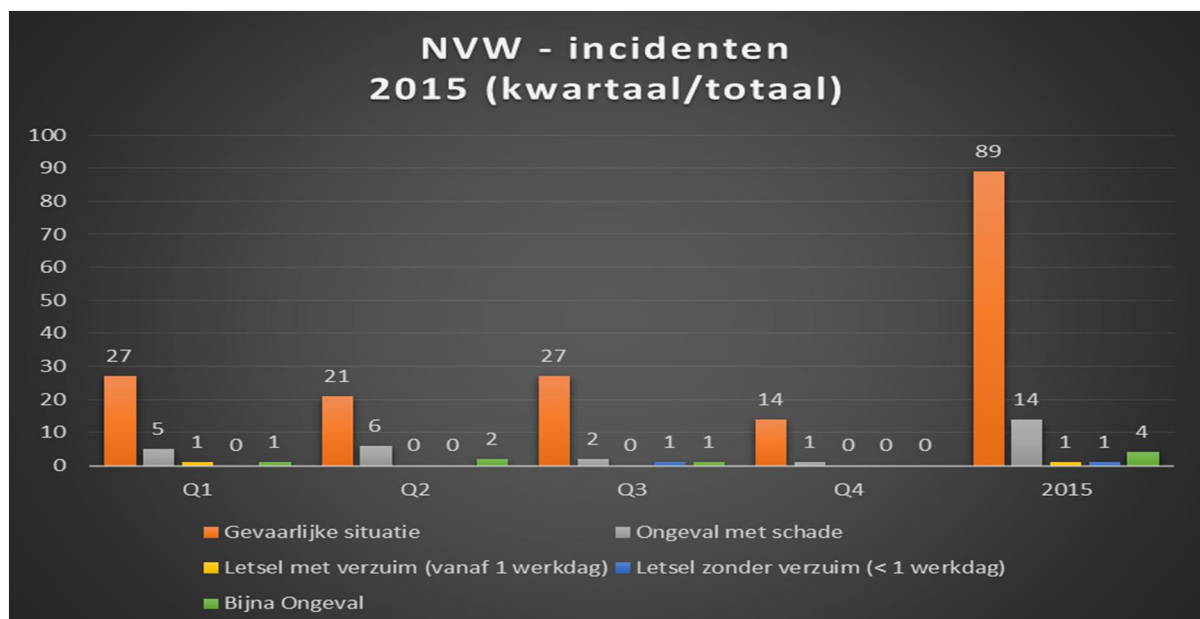
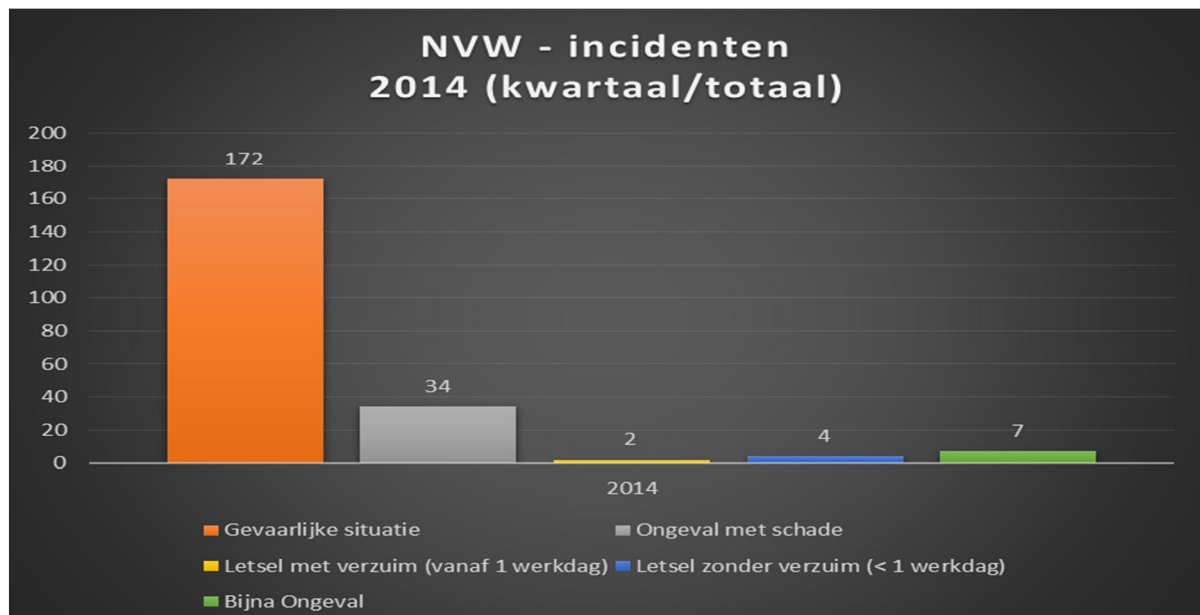
2 Totaaloverzicht (NVW-Arbo-EV-incidenten)

Analyse:

- In 2015 zijn in totaal 407 incident meldingen gedaan en in 2014 waren dit 629 meldingen (222 minder meldingen ten opzichte van 2014);
- Het aantal EV-incidenten is nagenoeg gelijk gebleven;
- 2015 Q4: ten opzichte van de eerste drie kwartalen zijn er veel minder meldingen geregistreerd in het laatste kwartaal van 2015.

3 Totaaloverzicht (NVW-incidenten en subcategorieën)

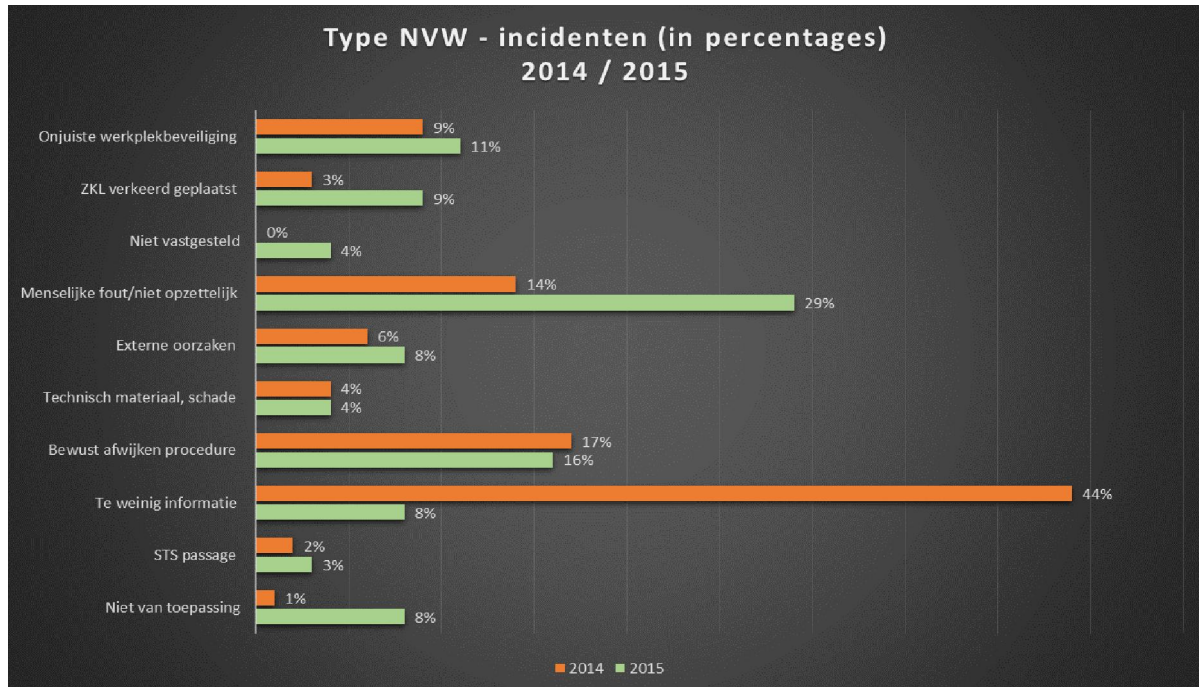

Analyse:

- Er is een daling in NVW-incidenten ten opzichte van 2014. Er zijn in 2015 110 incidenten minder gemeld.
- In 2015 zijn er in totaal 4 bijna ongevallen geregistreerd en in 2014 waren dit 7 meldingen (3 minder meldingen ten opzichte van 2014);
- 2015: Q4: ten opzichte van de eerste drie kwartalen zijn er veel minder meldingen geregistreerd in het laatste kwartaal;
- Ten opzichte van 2014 is er een afname in incidenten met schade (in 2015 zijn er 20 minder incidentmeldingen met schade gemeld).

3.1 Type NVW-incidenten

Voor de NVW-incidenten is in het veiligheidsdashboard ook het type incident gegeven. Voor 2014 en 2015 zijn de type NVW-incidenten in onderstaand grafiek weergegeven.

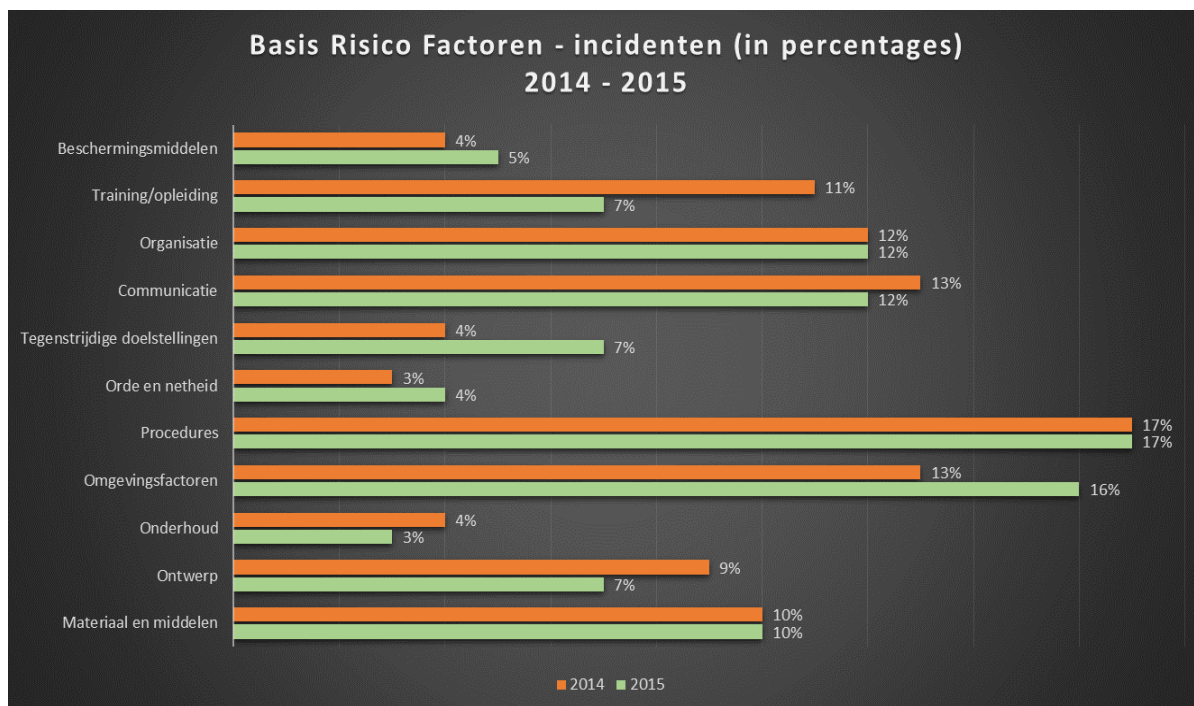
Analyse:

- In 2015 zien we een toename in het percentage *ZKL- verkeerd geplaatst* (van 3% naar 9%);
- In 2015 zien we een toename in het percentage *Menselijke fout/niet opzettelijk* (van 14% naar 29%);
- In 2015 zien we een afname in het percentage *Te weinig informatie* (van 44% naar 8%).

Op basis van de bovenstaande grafiek is het advies om op een aantal aspecten een verdiepingsslag te maken. Dit wordt met de werkgroep Veiligheidsdashboard verder afgestemd.

3.2 Basis Risico Factoren NVW-incidenten

Voor de NVW-incidenten zijn in het veiligheidsdashboard ook de Basis Risico Factoren gegeven (achterliggende oorzaken). Voor 2014 en 2015 zijn BRF-en van de NVW-incidenten in onderstaand grafiek weergegeven.

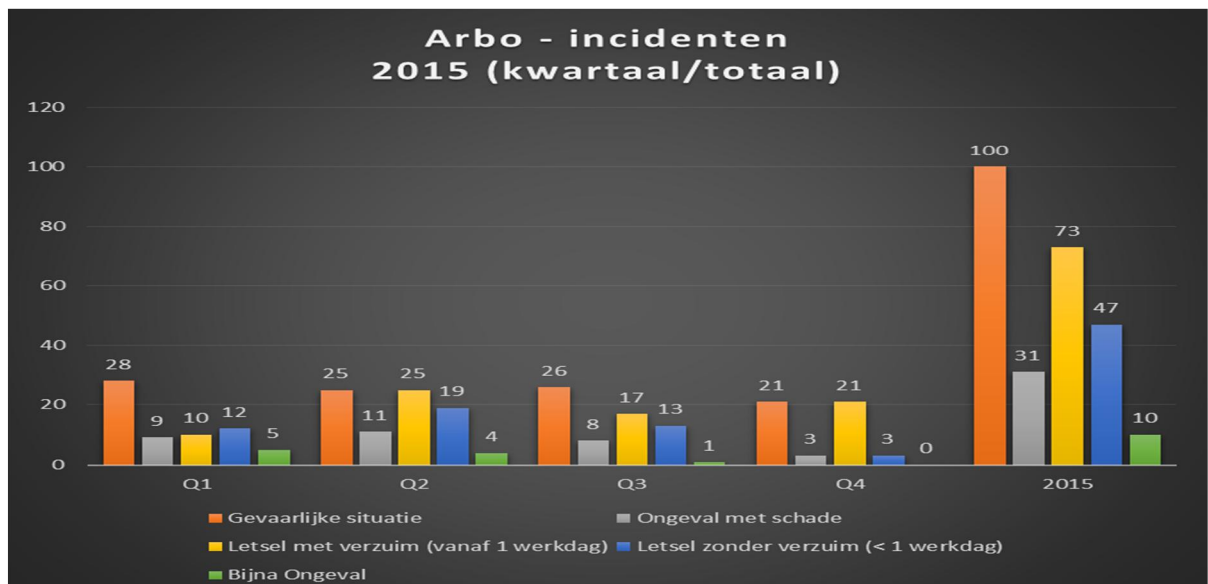
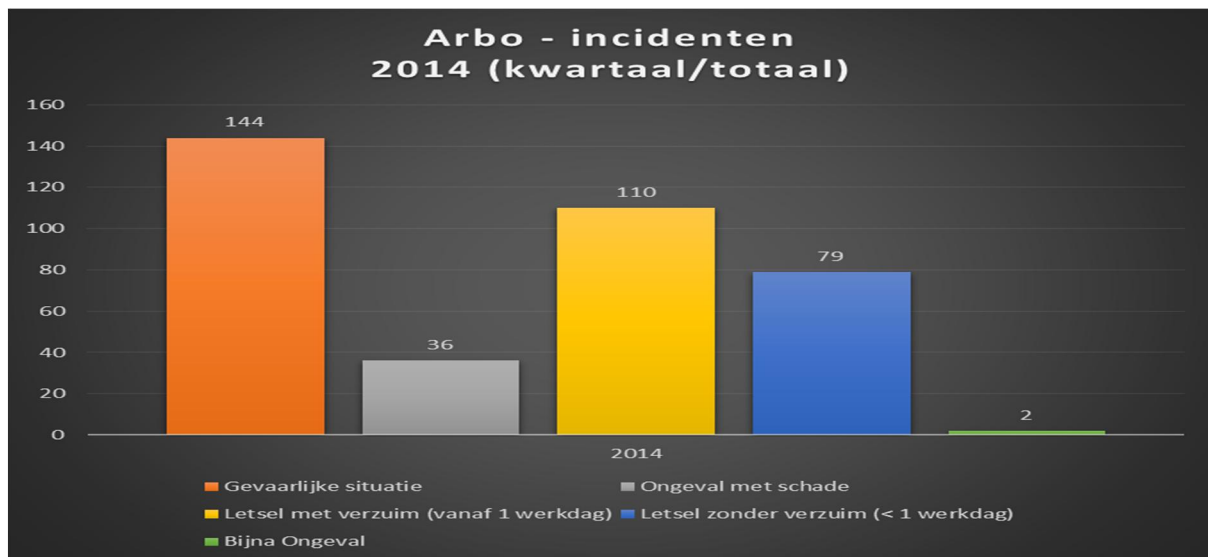

Analyse:

- In 2015 zien we een afname in het percentage *Training/opleiding* (van 11% naar 7%);
- In 2015 zien we een toename in het percentage *Tegenstrijdige doelstellingen* (van 4% naar 7%);
- In 2015 zien we een toename in het percentage *Omgevingsfactor* (van 13% naar 16%);

Op basis van de bovenstaande grafiek is het advies om op bovenstaande een verdiepingsslag. Dit wordt met de klankbordgroep Veiligheidsdashboard verder afgestemd.

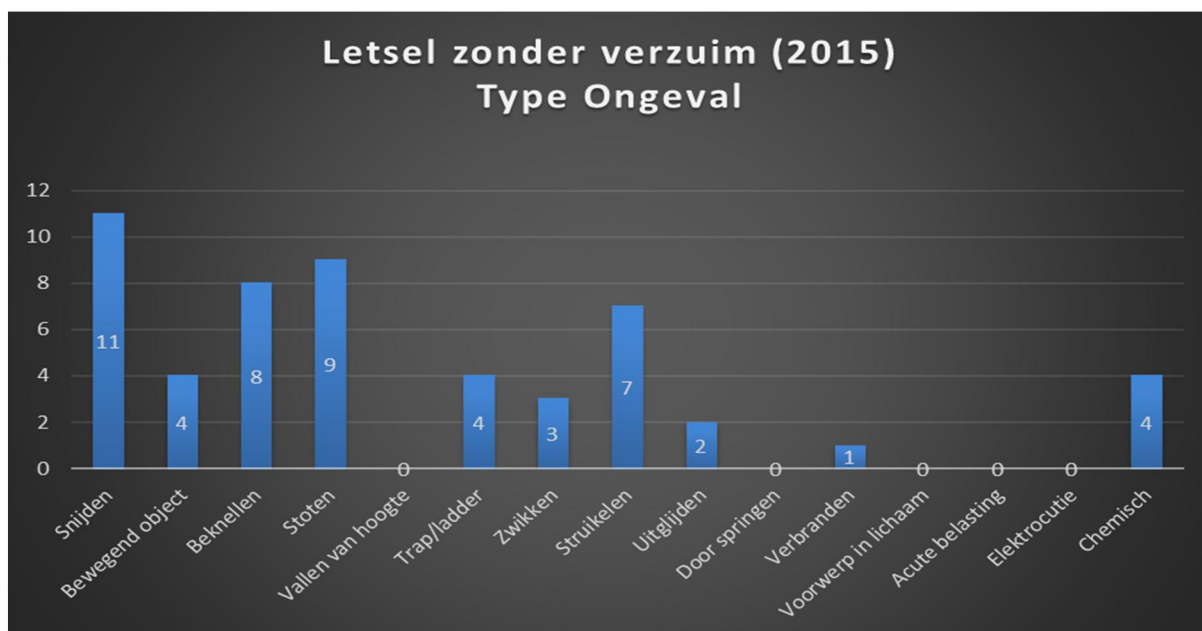
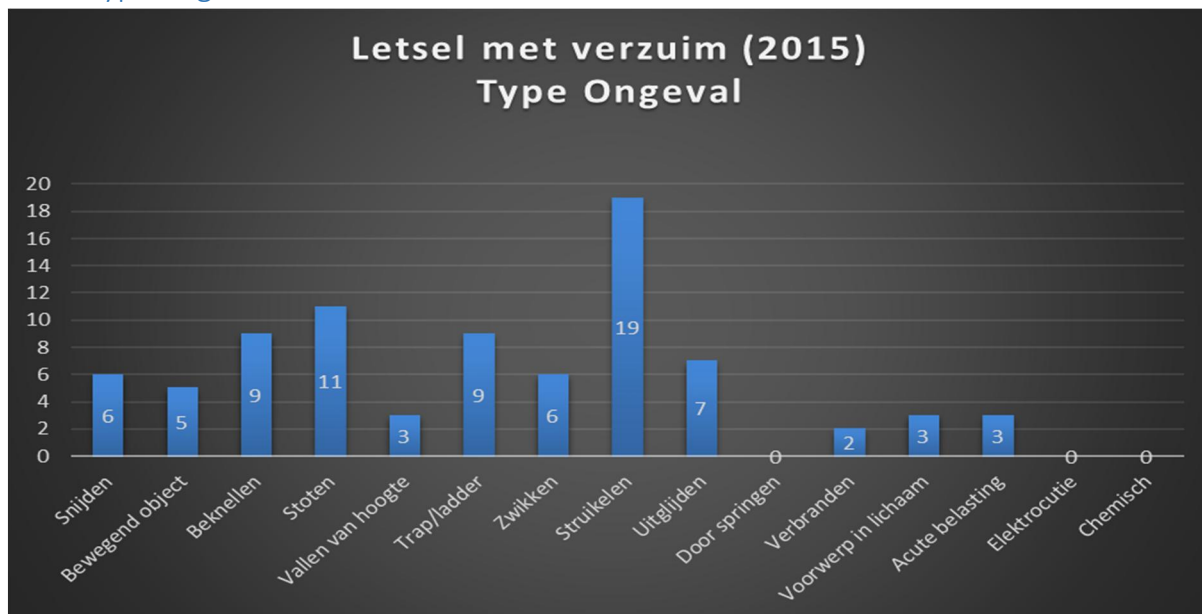
4 Totaaloverzicht (Arbo-incidenten en subcategorieën)

Analyse:

- Er is een daling in aantal gemelde Arbo-incidenten ten opzichte van 2014: 110 minder incidenten
- In 2015 zijn in totaal 10 bijna ongevallen geregistreerd en in 2014 waren dit 2 meldingen (8 minder meldingen ten opzichte van 2014);
- Ten opzichte van 2014 is er een **afname** in incidenten met letsel met verzuim (in 2015 zijn er 37 minder incidentmeldingen met verzuim gemeld).
- Ten opzichte van 2014 is er een **afname** in incidenten letsel zonder verzuim (in 2015 zijn er 32 minder incidentmeldingen zonder verzuim gemeld).
- Er is sprake van een sterke afname in het aantal meldingen van letsel zonder verzuim (EHBO-ongevallen) in het vierde kwartaal van 2015;
- Er is sprake van een sterke daling in het aantal meldingen van letsel met verzuim in het vierde kwartaal van 2015;
- Er worden minder melding gemaakt van letsels zonder verzuim ten opzichte van letsels met verzuim. De vraag is of dat alle letsel zonder verzuim ook gemeld worden.

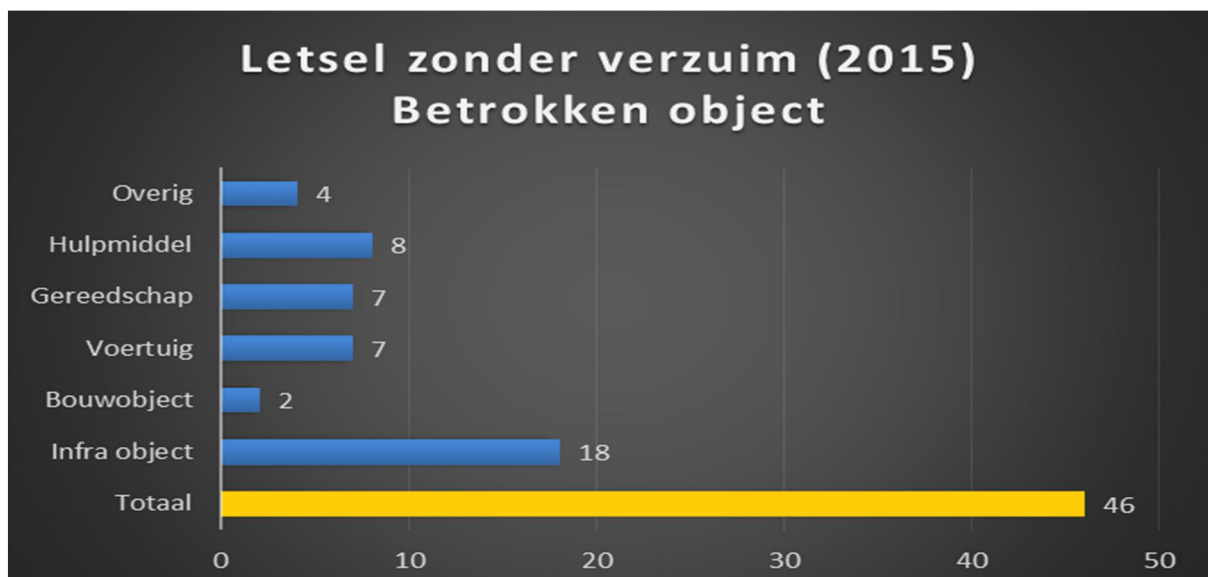
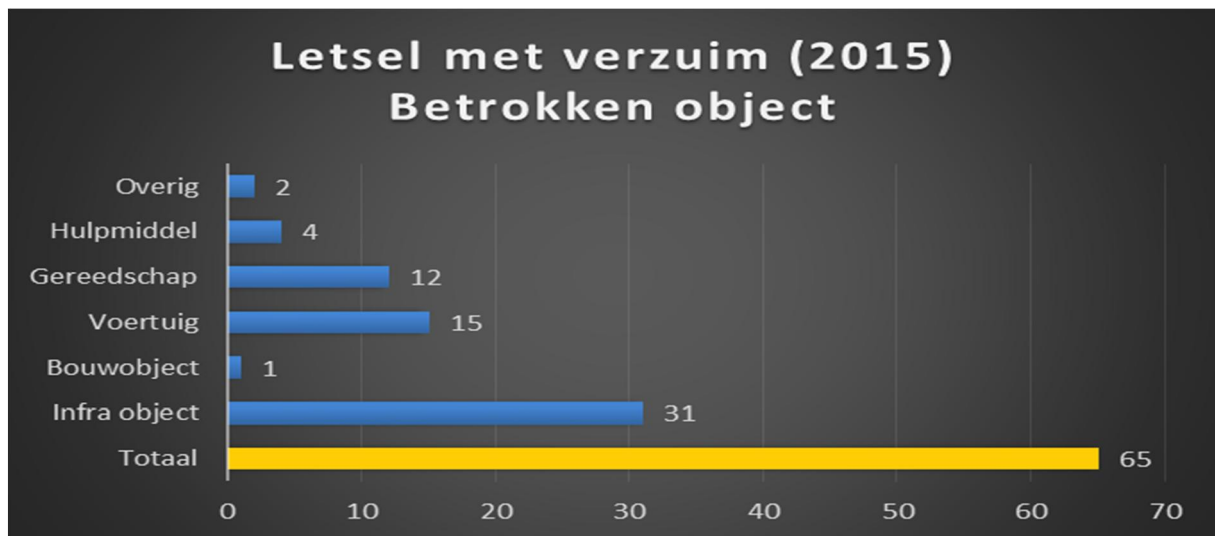
4.1 Type ongeval

Analyse:

- Type ongeval: De meeste letsels worden veroorzaakt door: struikelen (19 letsel met verzuim), uitglijden, zwikken, snijden, knellen en stoten.
- Aandachtspunt bij letsel met verzuim: trappen en ladders (9)

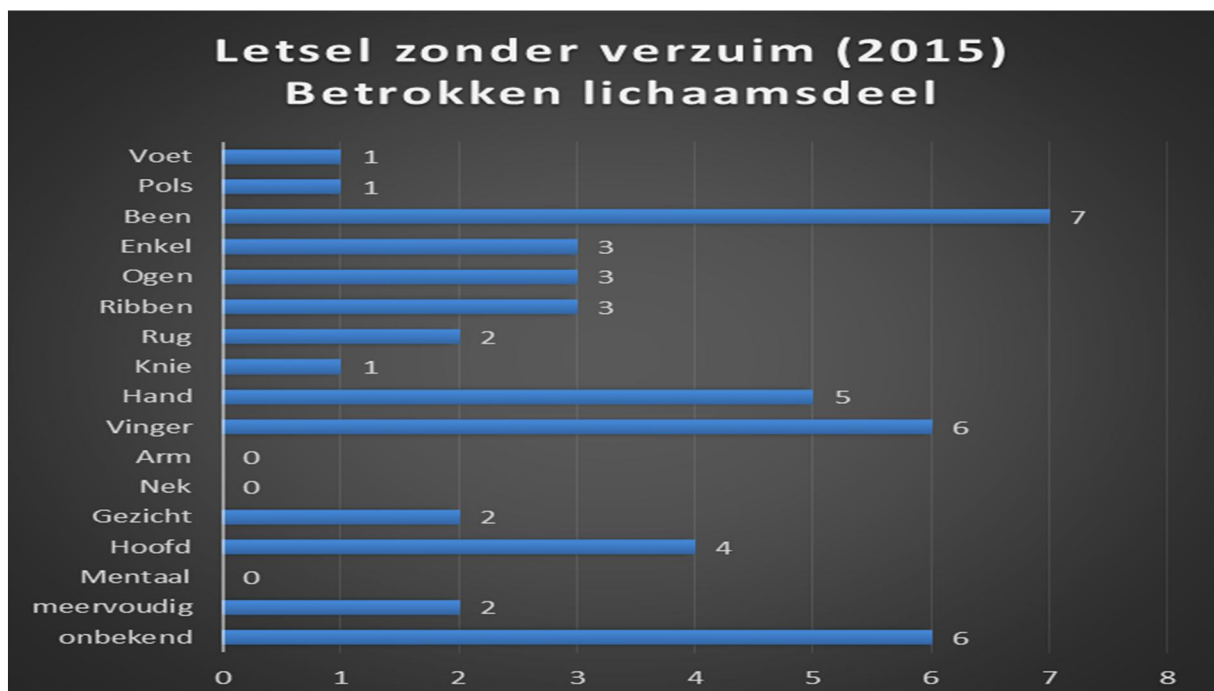
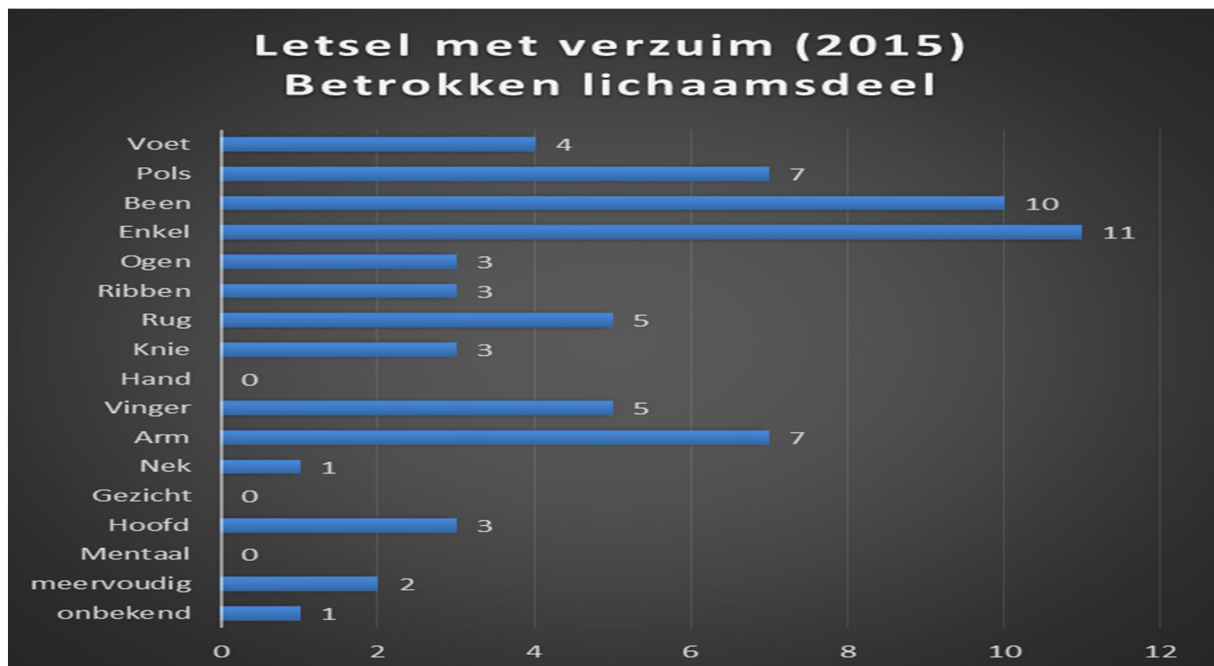
4.2 Betrokken object:

Analyse:

- In 2015 heeft de interface mens: (hulpmiddel, gereedschap en voertuig) een aanzienlijk aandeel in het aantal letsel met en zonder verzuim veroorzaakt.

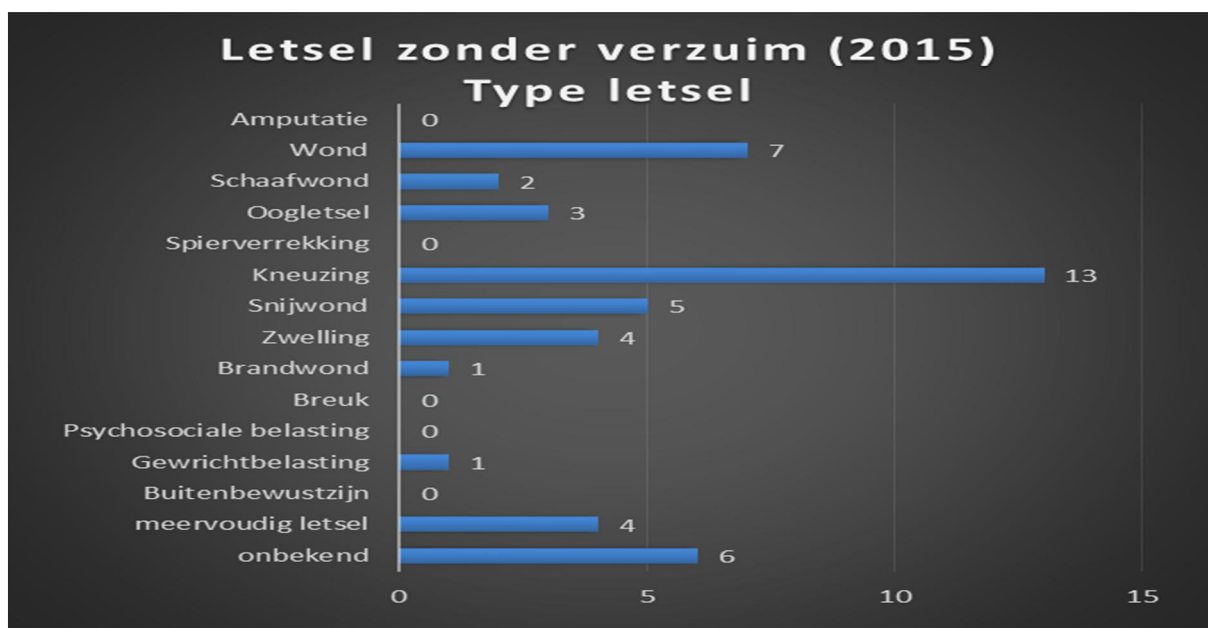
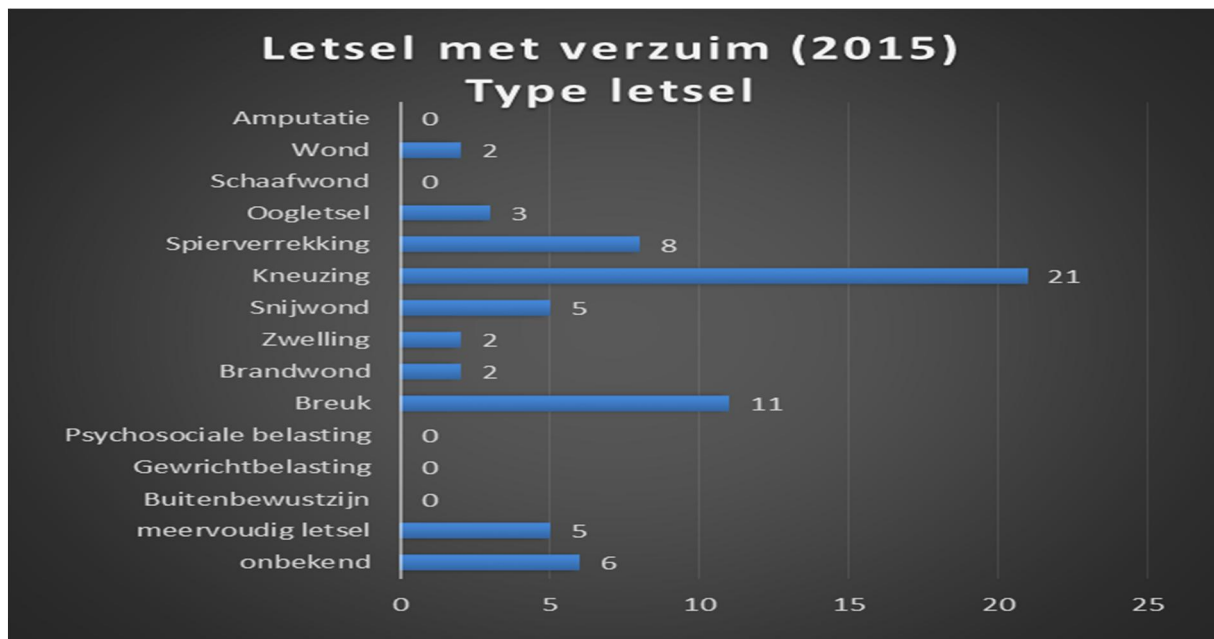
4.3 Betrokken lichaamsdeel

Analyse:

- In 2015 komen armen (hand en vingers) en benen (enkel en voet) veel voor bij letselincidenten.

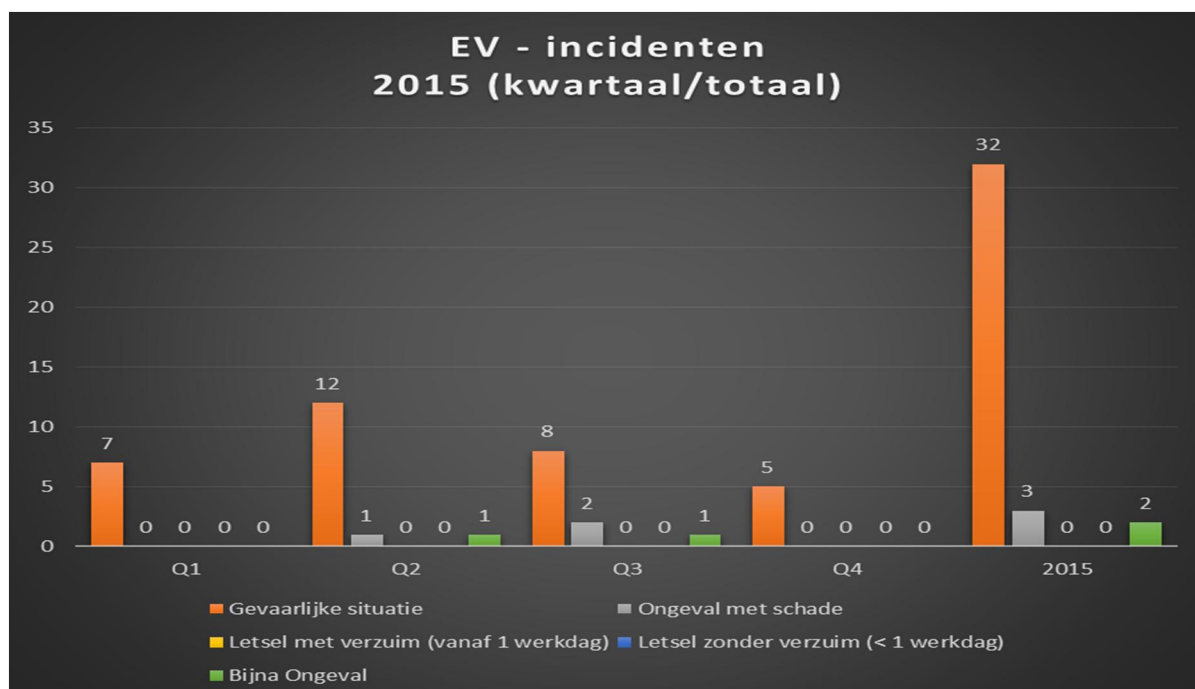
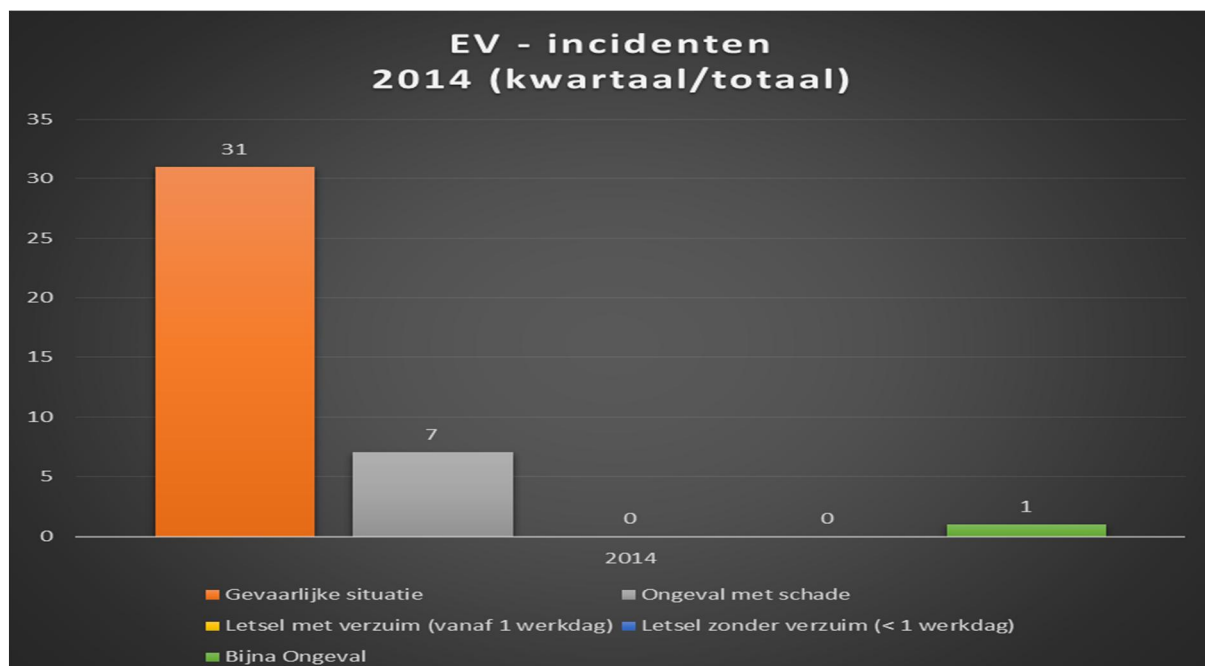
4.4 Type letsel

Analyse:

- Type letsel met verzuim betreft met name breuk en kneuzingen.
- Type letsel zonder verzuim betreft met name kneuzingen.

5 Totaaloverzicht (EV-incidenten en subcategorieën)

Analyse:

- Kleine daling in aantal gemelde EV-incidenten in 2015 ten opzichte van 2014: 2 minder incidenten
- In 2014 en 2015 zijn voor zowel letsel incidenten met verzuim als letsel incidenten zonder verzuim 0 incidenten geregistreerd;
- In 2015 zijn er in totaal 2 bijna ongevallen geregistreerd en in 2014 was dit 1 (1 melding meer ten opzichte van 2014).

6 Conclusie en aanbevelingen

6.1 Conclusies

- Het totaal aantal meldingen is in 2015 sterk afgenomen (35%);
- Met name door de spooraannemers worden letsel met/zonder verzuim gemeld;
- Vallen, struikelen en uitglijden vormen nog steeds het grootste aandeel in het aantal letsel met en zonder verzuim;
- Aantal letsel met verzuim, ten opzichte van 2014, afgenomen;
- De interface mens: (hulpmiddel, gereedschap en voertuig) een aanzienlijk aandeel in het aantal letsel met en zonder verzuim veroorzaakt.

6.2 Aanbevelingen

- Meldingsdiscipline binnen alle sectoren in de branche blijft punt van aandacht. De vraag is of er in 2015 minder incidenten plaats hebben gevonden of is dit te relateren aan meldingsdiscipline?
- Voor incidenttype 'vallen, struikelen en uitglijden' zal door de werkgroep veiligheidsdashboard een verdiepingsslag (2015) gemaakt worden;
- Basis Risico Factoren en type NVW-incidenten zijn aandachtspunt voor de werkgroep veiligheidsdashboard (definities);
- Voor de BRP 'tegenstrijdige doelstellingen' zal door de werkgroep veiligheidsdashboard een verdiepingsslag (2015) gemaakt worden;
- De rapportage is opgesteld op basis van een kwantitatieve analyse. In het geval we als branche naar een kwalitatieve analyse willen zal dit een mogelijke aanpassing van het veiligheidsdashboard (meerdere velden voor verdere differentiatie) betekenen en daarnaast zal er vanuit de betrokken partijen veel meer aandacht geschonken moeten worden aan de kwaliteit van de input voor het veiligheidsdashboard.

Bijlage Begrippen en definities

Term	Definitie Veiligheidsdashboard railAlert
Ongeval met dood tot gevolg	Iemand is dodelijk gewond als hij of zij bij een ongeval om het leven is gekomen of binnen dertig dagen na het ongeval aan de gevolgen van letsel overlijdt, met uitzondering van personen die zelfmoord hebben gepleegd.
Letsel met verzuim (vanaf 1 werkdag) inclusief ziekenhuisopname	Een letsel met verzuim, leidend tot 1 werkdag verzuim, de dag van het ongeval niet inbegrepen. Ongeval: Een aan een medewerker in verband met het verrichten van arbeid voor werkgever overkomen ongewilde, plotselinge gebeurtenis, die schade aan de gezondheid tot vrijwel onmiddellijk gevolg heeft gehad. Hieronder valt ook een (verkeers)-ongeval van en naar projectlocaties (werkverkeer). (Verkeers)-ongevallen die tijdens woon-werkverkeer plaatsvinden vallen niet onder deze definitie indien de werklocatie de standplaats van het bedrijf betreft. Medewerkers: Personeel in dienst van bedrijf voor bepaalde of onbepaalde tijd. Tijdelijke medewerkers: uitzendkrachten, gedetacheerden, stagiaires, inhuur zoals ZZP'ers. Werkdag: De op het moment van het ongeval geplande volgende werkdag of ingeplande dienst van het slachtoffer.
Ziekenhuisopname	Onder 'ziekenhuisopname' wordt verstaan dat een slachtoffer in een ziekenhuis wordt opgenomen. Ook een dagopname valt hieronder. Poliklinische behandeling wordt dus niet als ziekenhuisopname beschouwd. Telefonisch contact: Er is sprake van een ziekenhuisopname indien het slachtoffer in het ziekenhuis van een bed gebruik maakt in een niet poliklinische situatie. Poliklinische behandeling: Meteen na de ingreep mag het slachtoffer direct naar huis. Dagopname: Na de ingreep blijft het slachtoffer nog enige tijd (enkele uren) in het ziekenhuis om te controleren of alles goed gaat. In principe is het slachtoffer 's avonds weer thuis.
Lichtgewond	Iemand is lichtgewond als hij of zij bij een ongeval gewond is geraakt en al dan niet onder behandeling is geweest van een medicus of SEH-afdeling van een ziekenhuis, zonder opgenomen te zijn geweest.
Zwaargewond	Iemand is zwaargewond als hij of zij bij een ongeval gewond is geraakt en langer dan 24 uur in het ziekenhuis werd opgenomen, met

Term	Definitie Veiligheidsdashboard railAlert
	uitzondering van mensen die een zelfmoordpoging ondernomen hebben.
Blijvend letsel	Onder 'blijvend letsel' wordt onder andere verstaan: amputatie, blindheid of alle chronische lichamelijke of psychische/traumatische klachten.
Letsel zonder "verzuim < 1 werkdag"	Een letsel (EHBO gevallen), niet leidend tot meer dan 1 werkdag verzuim, de dag van het ongeval niet inbegrepen (VGM Checklist).
Ongeval met schade	Ongewenste gebeurtenis die leidt tot materiële schade of schade aan het milieu, waarbij geen sprake is van letsel of kans op letsel.
Bijna ongeval	Een bijna ongeval is een voorkomen ongeval (near-misses) . Hierbij is het ongeval voorkomen door actief handelen (bijvoorbeeld indien een persoon weg moet springen om een aanrijding te voorkomen).
Gevaarlijke situaties	Situatie waarbij potentieel gevaar aanwezig was, waaruit een ongeval, bijna-ongeval had kunnen ontstaan. Inclusief de situaties waarbij de laatste technische veiligheidsbarrière gewerkt heeft.
Arbeidsomstandigheden	Met arbeidsomstandigheden worden de fysieke, sociale en psychologische eigenschappen van de werkomgeving bedoeld. Dat wil zeggen alle arbeidsomstandigheden op en tijdens het werk, dus ook als men beroepsmatig onderweg is of als thuis wordt gewerkt.
Aanrijding	Aanrijding: Aanrijding van een persoon door een spoorgebonden voertuig.
Elektrocutie	Elektrische stroom is door het lichaam gegaan door een spanning van groter dan 50 volt wisselstroom of 110 volt gelijkstroom.
High Potential (Hipo)	Een high-potential incident (hipo) is een niet-geplande gebeurtenis of bijna-ongeluk (near-miss), die in potentie had kunnen leiden tot onherstelbaar letsel, fataal letsel of onherstelbare milieu- c.q. materiële schade.
Materiaal & middelen	De kwaliteit, conditie, beschikbaarheid en actuele versus verwachte levensduur van materialen, gereedschappen en componenten.
Ontwerp	De wijze waarop materieel is ontworpen en componenten zijn samengesteld, maar ook fouten in het ontwerp van het object, kunnen operaties moeizaam doen verlopen of oneigenlijk gebruik in de hand werken.
Onderhoud	De effectiviteit van de onderhoudsstrategie met betrekking tot planning, beschikbaarheid van mensen en middelen en vormen van onderhoud.
Procedures	Het al dan niet voorhanden zijn van nauwkeurige, relevante en begrijpelijke regelgeving (richtlijnen, procedures, instructies, handelingen), die ook werkelijk worden gekend en gebruikt.
Omgevingsfactoren	De omstandigheden waaronder mensen werken: 1. fysieke (werk) omstandigheden zoals hitte, kou, lawaai, duisternis, of (2) Medisch, psychisch en sociaal bepaalde factoren zoals ziekte, misbruik, verslaving, attitudes en sfeer.
Orde & netheid	Orde en netheid op en van de werkomgeving; het beschikbaar zijn van faciliteiten voor opruimen en schoonmaken en de uitvoering hiervan.
Strijdige doelstellingen	De strijdigheid van verschillende doelstellingen, bijvoorbeeld ten aanzien van productie, veiligheid, planning en economische belangen.

Term	Definitie Veiligheidsdashboard railAlert
	Ook conflicten tussen de doelstellingen van individuen, groepen en organisaties.
Communicatie	Gebrekkige communicatie; de doelgroep is bekend maar het 'verzonden' bericht bereikt deze doelgroep te laat of helemaal niet of wordt verkeerd geïnterpreteerd.
Organisatie	Fouten in de organisatiecultuur met betrekking tot verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit kan te maken hebben met: coördinatie, supervisie en de mogelijkheden voor terugkoppeling.
Training/opleiding	Het verstrekken van de juiste training aan diegenen die dit daadwerkelijk nodig hebben en het geven van gelegenheid ervaring op te doen.
Beschermingsmiddelen	Onvolkomenheden m.b.t. detectie, waarschuwing, herstel, ontsnapping en evacuatie, alsmede het gebruik van beschermingsmiddelen en het voorbereid zijn op noodsituaties.
Stoptonend sein (STS)	Trein passeert zonder toestemming een stoptonend sein, waarbij er geen seintechnische oorzaak aan vooraf ging. Ook: passeren S-bord of Blokbord zonder toestemming.
Bewust afwijken procedure	Geldende regels en/of instructies zijn niet opgevolgd.
Onjuiste werkplekbeveiliging	Maatregelen, die de werkplek beschermen tegen de voorziene risico's uit de omgeving zijn niet juist bepaald of opgevolgd (In voorbereiding en of uitvoering)
Menselijke fout/niet opzettelijk	Onbewuste afwijking of fout.
ZKL verkeerd geplaatst	Zelfsignalerende kortsluitlans (ZKL) verkeerd geplaatst.
Technisch materiaal, schade	Bestaand defect, dat de oorzaak was van het incident.
Te weinig informatie	Meer informatie nodig: twijfels meerdere categorieën mogelijk. Direct oorzaak niet te bepalen.
Externe oorzaken	Oorzaken buiten werkproces en buiten invloedssfeer van betrokkenen, die redelijkerwijs niet af te vangen zijn in de werkplekbeveiliging.
Werksoort	Werksoort is het type werk dat uitgevoerd wordt volgens keuzelijst.